

II.

ČESKÁ STRANA AGRÁRNÍ

3.

1899, 6. ledna – Rezoluce ustavující schůze samostatné české agrární strany¹ přijatá na valné hromadě Sdružení českých zemědělců v Praze.

Valná hromada Sdružení českých zemědělců pro království České.

Rolnictvo české na valné hromadě Sdružení českých zemědělců dne 6. ledna 1899 v Praze konané usnáší se na rezoluci:

Rolnictvo české v otázce uherského vyrovnání nezvratně trvá na požadavcích, které v této otázce Sdružení českých zemědělců v memorandu předložilo říšské radě a varuje zástupce českého národa, aby ani pro nynější předlohy vyrovnávací ani za nějaké bezcenné sliby hlasovali, naopak žádá od nich, aby proti předloženým předlohám, jichž přijetí bylo by největším obtížením českého rolnictva, nejkrajnější odpor zdvihli.

Proti každému zvýšení daní potravních rolnictvo české postupuje co nejrozhodněji.

Pod dojmem zasedání sněmu pro král. české prohlašuje rolnictvo české, že nezvratně trvá a neústupně hájiti bude samostatnost českého státu dle smluv našich státoprávních.

Rolnictvo české protestuje proti stálému zkracování práv sněmu království českého a žádá, aby konečně jemu nejen více času bylo popřáno k nutnému vyřízení naléhavých otázek tohoto království se týkajících, nýbrž i ponechány mu byly daně nikoliv nepřímé, neboť zdaňování potřeb nesneseme – nýbrž daně přímé.

Trpce žaluje rolnictvo české, že vláda ani v nejmenší míře nevěnuje povinné pozornosti neblahým potřebám stavu rolnického a na útraty jeho zlepšuje poměry jiných.

Valná hromada schvaluje veškery kroky, které výbor Sdružení českých zemědělců vykonal: schvaluje usamostatnění se od stran politických a utvoření strany agrární, která zvláště hájiti bude zájmy středního stavu tohoto, aniž by zapomínala povinností svých oproti ostatním stavům českého národa a celému českému národu.

Obrana zemědělců, č. 2, z 13. 1. 1899; O. Frankenberger – J. O. Kubiček, Antonín Švehla v dějinách Československé strany agrární, Praha 1931, s. 71-72.

¹ V usnesení není výslovně uveden název nové strany. V tisku se však okamžitě ujalo pojmenování Česká strana agrární. Sdružení českých zemědělců, které původně vzniklo jako stavovská, v podstatě profesní, organizace českých zemědělců na půdě mladočeské strany, se rovněž osamostatnilo a plnilo nadále své poslání. Výslovně politickou roli převzala nově vzniklá strana. Zpočátku působily obě organizace v úzké symbióze, strana dokonce využívala organizační síť sdružení. Teprve postupně se politická organizace, Česká strana agrární, stala v celém agrárním hnutí dominantním faktorem.